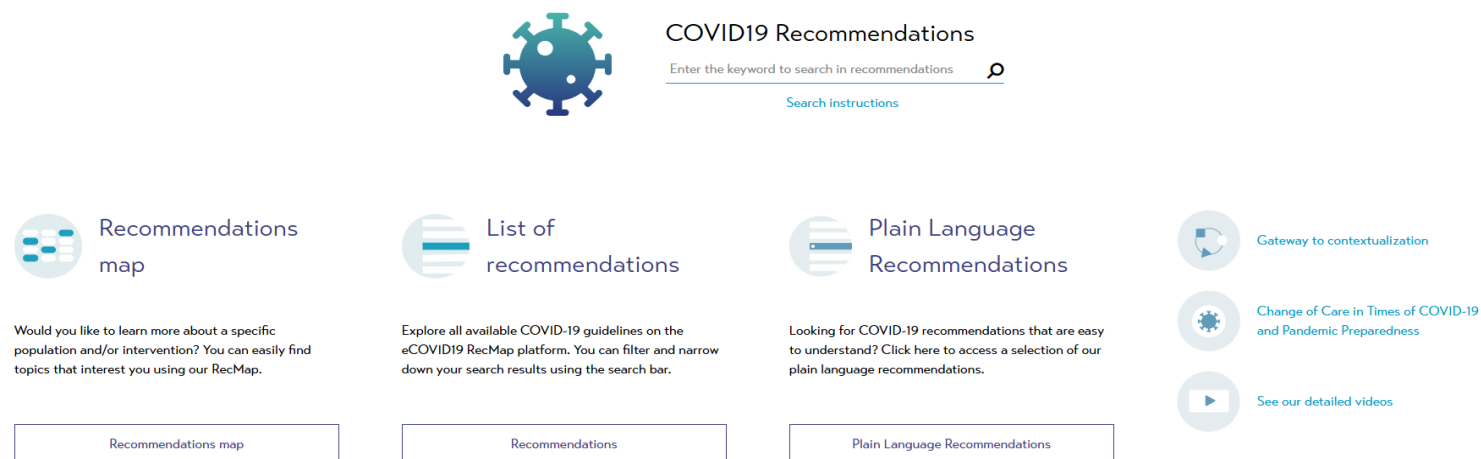

V rámci projektu financovaného Agenturou pro zdravotnický výzkum (AZV) s názvem [Metodika tvorby laických doporučení k přenosu znalostí na podporu na důkazech založeného rozhodování ve zdravotnictví v ČR](#) (grant č. NU23-09-00328) probíhá studie za účelem ověření srozumitelnosti a využitelnosti předkládaných doporučení. Projekt je realizován LF MU a navazuje na mezinárodní spolupráci (projekt tvorby tzv. Mapy doporučení – [Recommendations map](#): „živá mapa“ s doporučeními o onemocnění COVID-19, shromažďuje a prezentuje doporučení z nově vznikajících doporučených postupů (clinical practice guidelines) z celého světa.

Studie realizovaná na UZV LF MU

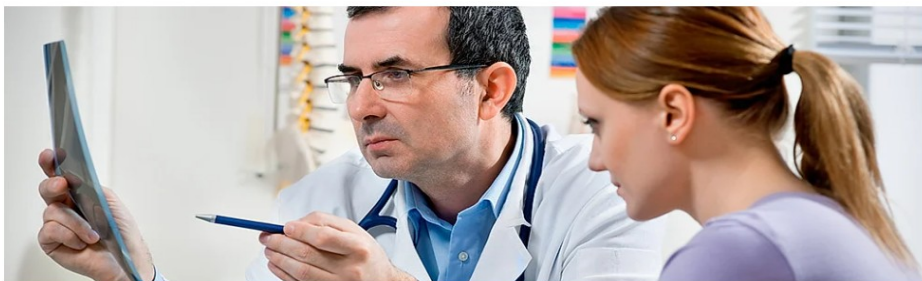
Informace také na NZIP [Jak lze podpořit porozumění odborným informacím a doporučením laickou veřejností](#)

Jak lze podpořit porozumění odborným informacím a doporučením laickou veřejností

Kvalita a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb

Autor: Ústav zdravotnických věd Lékařské fakulty Masarykovy univerzity
Datum poslední aktualizace: 4. 7. 2024

Dostupnost informací se zvyšuje a narůstá jejich množství s rozvojem informačních technologií a médií. Hovoříme o tzv. informačním boomu. To platí o všech oblastech a oborech ve společnosti, zdravotnictví nevyjímaje. Máme přístup k různě kvalitním zdravotnickým informacím z odborných i neodborných zdrojů. Pro mnohé z nás může být obtížné vyznat se v množství rozličných (a někdy i protichůdných) informací a rovněž posoudit jejich kvalitu a hodnověrnost. Právě informační zdroje ale ovlivňují naše chování v péči o zdraví.

Za spolehlivý zdroj odborných informací jsou považovány doporučené postupy (DP), které jsou určeny především zdravotníkům. Proto je v nich využívána zejména odborná terminologie, což může vést k jejich obtížnému porozumění u pacientů a veřejnosti. Situace se postupně zlepšuje a tvorbu doporučení pro pacienty i širokou veřejnost se věnuje více pozornosti.

Jak si tedy máme vybrat kvalitní zdroj pro své informované rozhodování?

Řešením mohou být **laická doporučení** (z angl. Plain Language Recommendations), která charakterizujeme jako výstižně formulovaná stručná sdělení. Jsou v souladu s doporučenými postupy odborných společností, nepoužívají se v nich odborné výrazy (anebo jsou ihned vysvětleny) ani profesní žargon. Jejich text je srozumitelný pacientům i široké veřejnosti a odpovídají potřebám konkrétních cílových skupin (např. dle věku, typu a fáze onemocnění nebo jiné charakteristiky).

2

MUNI
MED

Pomozte zvýšit zdravotní gramotnost a podporu informovaného rozhodování

PODPORA POROZUMĚNÍ
ODBORNÝM INFORMACÍM
A DOPORUČENÍM PRO
LAICKOU VEŘEJNOST

Jste připraveni přispět ke změně?
Pokud vás tento projekt zaujal a chcete
pomoci při řešení této důležité problematiky,
jednoduše naskenujte QR kód:

WWW.MED.MUNI.CZ

Průvodce vyplněním dotazníku 1

Podpora porozumění odborným informacím a doporučením pro laickou veřejnost

Vážení respondenti,
děkujeme vám za zájem o účast ve výzkumu.
K vyplnění dotazníku by mělo stačit přibližně 25 minut.*

Předkládaná studie byla posouzena Etickou komisí Lékařské fakulty Masarykovy univerzity pod číslem: MU-IS/273724/2023/2190592/LF

Přečetl/a jsem si celý formulář souhlasu.

Úplné informace o souhlasu a zpracování osobních údajů jsou k dispozici zde: [INFORMOVANÝ SOUHLAS](#) a [ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ](#)

Vyplněním a odesláním dotazníku uděluji informovaný souhlas s účastí ve výzkumu.

*Poznámka:

Při vyplňování dotazníku bude třeba otevřít dvě až tři další záložky a poté přejít zpět na tento odkaz. Z tohoto důvodu je pro vyplnění dotazníku nejvhodnější použít počítač nebo tablet.

* 1. Je pro Vás srozumitelné čtení textu a odpovídání v dotazníku v českém jazyce?

☒ Ano

☐ Ne

7%

Další

Zabezpečuje
 SurveyMonkey
Podívejte se, jak snadné je [vytvářet průzkumy a formuláře](#).

* 2. Je čeština Vaším mateřským jazykem?

☒ Ano

☐ Ne

13%

Předchozí

Další

Zabezpečuje
 SurveyMonkey
Podívejte se, jak snadné je [vytvářet průzkumy a formuláře](#).

* 3. Vyberte prosím region, ve kterém máte trvalý pobyt (resp. region ve kterém se převážně zdržujete):

☐ Hlavní město Praha

☐ Středočeský kraj

☐ Jihočeský kraj

☐ Plzeňský kraj

☐ Karlovarský kraj

☐ Ústecký kraj

☐ Liberecký kraj

☐ Královéhradecký kraj

☐ Pardubický kraj

☐ Kraj Vysočina

☒ Jihomoravský kraj

☐ Zlínský kraj

☐ Olomoucký kraj

☐ Moravskoslezský kraj

☐ Zdržuji se převážně v zahraničí

20%

Předchozí

Další

Zabezpečuje
 SurveyMonkey
Podívejte se, jak snadné je [vytvářet průzkumy a formuláře](#).

Průvodce vyplněním dotazníku 2

* 4. Kolik Vám je let?

☐ ≤14

☐ 15-18

☒ 19+

27%

Předchozí

Další

Zabezpečuje
SurveyMonkey®

Podívejte se, jak snadné je [vytvářet průzkumy a formuláře](#).

* 5. Jste rodič, opatrovník nebo zákonný zástupce **dítěte mladšího 18 let?**

☐ Ano

☐ Ne

33%

Předchozí

Další

Zabezpečuje
SurveyMonkey®

Podívejte se, jak snadné je [vytvářet průzkumy a formuláře](#).

Porozumění - dospělí a dospívající

Doporučení o používání ochrany dýchacích cest (zdravotnická rouška, respirátor, chirurgická maska; dále už jen jako ústenka/rouška) v souvislosti s onemocněním COVID-19.

Přejděte prosím na následující dokument s doporučením [\[odkaz na dokument\]](#), přečtěte si ho a odpovězte na následující otázky týkající se doporučení o používání ústenek/roušek v souvislosti s onemocněním COVID-19.

Po kliknutí na odkaz budete přesměrováni na novou kartu (okno). Po přečtení dokumentu se prosím vraťte na tuto záložku a pokračujte odpověďmi na další otázky.

* 6. Vyberte prosím organizaci, která doporučení vydala:

- ☐ Evropská zdravotnická organizace.
- ☐ Světová zdravotnická společnost.
- ☐ Světová zdravotnická organizace.
- ☐ Ministerstvo zdravotnictví České republiky.
- ☐ Nevím.

* 7. Pro jakou skupinu osob je předložené doporučení určeno?

- ☐ Osoby starší 12 let.
- ☐ Osoby starší 12 let s komorbiditami.
- ☐ Osoby starší 15 let.
- ☐ Osoby starší 19 let.
- ☐ Nevím.

* 8. Nošení dobře padnoucí ústenky/roušky je doporučeno v následujících situacích:

- ☐ Nedostatečně větrané prostory, ve kterých není možno dosáhnout fyzickou vzdálenost mezi osobami 1 metr.
- ☐ Veřejné prostory, ve kterých se pohybují pouze osoby s rizikovým průběhem onemocnění COVID-19.
- ☐ Nedostatečně větrané prostory, ve kterých není možno dosáhnout fyzické vzdálenosti mezi osobami 1,5 metru.
- ☐ Všechny výše uvedené varianty jsou správné.
- ☐ Nevím.